

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Департамент охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації**

МАТЕРІАЛИ
VII Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю
«Полтавські дні громадського
здоров'я»
26 травня 2023 року

ПОЛТАВА
2023

УДК 614-027.555(075)

**Редакційна колегія: Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А.,
Ляхова Н.О., Бєлікова І. В., Краснова О. І.**

«Полтавські дні громадського здоров'я»: VII Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. (2023; Полтава).

Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Полтавські дні громадського здоров'я», 26 травня 2023 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін.]. – Полтава, 2023. – 133 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Полтавські дні громадського здоров'я» містять в собі наукові праці з питань організаційних, правових, клінічних аспектів діяльності системи громадського здоров'я та системи охорони здоров'я в Україні в мирний час та під час військового стану, роботі фахівців різних спеціальностей, питанням покращення організації системи громадського здоров'я та галузі охорони здоров'я та оптимізації роботи лікувальних закладів у період реформування

УДК 614-027.555(075)

©Полтавський державний медичний університет, 2023

Аналіз літературних джерел дозволяє нам стверджувати про виникнення у пацієнта рефлекторного синкопального стану, а саме вазовагального синкопе.

Таким чином, страх перед маніпуляціями, підсилений хронічним стресом, викликав у пацієнта, на перший погляд, безпричинну непритомність, клінічна картина якої мала нетипові ознаки, що не дозволило лікарю бути впевненим у вірності діагнозу і, як наслідок, у наданні кваліфікованої допомоги.

**АНАЛІЗ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ МІСЬКОГО
КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА “МЕДИЧНИЙ
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР” М. ВІННИЦІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

*Побережна Г.М.¹, Гаджула Н.Г.¹, Філевич А.М.², Бугрова І.В.²,
Ковальчук Л.О.¹*

¹Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова,
Вінниця, Україна

²МКП “Медичний стоматологічний центр”, Вінниця, Україна

Вступ. Через високу інтенсивність та розповсюдженість захворювань органів і тканин порожнини рота, потреба в наданні стоматологічної допомоги зростає. На сьогодні сформовано потужну систему стоматологічних закладів охорони здоров'я різних форм власності для збереження стоматологічного здоров'я населення. Проте, проблеми сьогодення, що пов'язанні з пандемією коронавірусної інфекції знайшли своє відображення в усіх видах спеціалізованої медичної допомоги, у тому числі стоматологічній. Війна в Україні принесла з собою нові виклики для системи охорони здоров'я, що також позначилось на стоматологічній галузі.

Метою дослідження стало вивчення кількісних та якісних показників роботи терапевтичного та хірургічного відділень МКП “Медичний

стоматологічний центр” м. Вінниці за 2022 рік, що розраховані на підставі офіційних звітних документів.

Результати. В 2022 році лікарями відділень терапевтичного та хірургічного профілю відпрацьовано 7997 робочих днів, що перевищило аналогічні показники за 2021 рік (7542), в якому зниження показника пояснюється частковою роботою клініки в режимі епідеміологічного карантину. Загальна кількість звернень пацієнтів в 2022 р. становила 24883, що було на 28,9% більше, ніж у 2021 р.; аналогічно відбулось збільшення первинних відвідувань пацієнтів на 11,9%, порівняно з попереднім роком.

При аналізі якісних показників терапевтичної стоматологічної допомоги спостерігали наступне: кількість пролікованих зубів із каріозними ураженнями в 2022 р. збільшилась на 8,9%; пульпіту – на 17,5%, періодонтиту – на 14,7%, порівняно з 2021 р. Разом з тим, питома вага неускладненого карієсу в загальній кількості пролікованих зубів склала 56,6% у 2022 р. і 52,8% у 2021 р., співвідношення показника числа пролікованих зубів з неускладненим карієсом до такого з ускладненим становило 1,3:1 і 1,4:1, відповідно. Співвідношення пролікованого ускладненого карієсу в одне відвідування до числа всього вилікуваного ускладненого карієсу становило 0,3:1; співвідношення первинних до повторних пацієнтів – 1,1:1; відсоток первинних в числі всіх відвідувань – 52,1%, що суттєво не змінилося із попереднім роком.

Збільшення кількості робочих днів, загальної кількості звернень і зростання якісних показників в певній мірі пов’язано з тим, що лікувально-профілактичний заклад у 2022 році почав працювати у вихідні та святкові дні, а також завдяки санації осіб, які підлягали мобілізації та прийому внутрішньо переміщених осіб.

Стоматологічну допомогу за 2022 рік надали 788 особам наступних категорій населення: військовослужбовцям Збройних сил України, Національної гвардії України, представникам територіальної оборони (всього 568), внутрішньо переміщеним особам (220). Серед цих пацієнтів кількість

пролікованого карієсу становила 375, пульпіту – 122, періодонтиту – 62, захворювань пародонту – 17, слизової оболонки порожнини рота – 5.

Слід відмітити збільшення показників вироблених умовних одиниць праці на 9,1%, кількості санованих пацієнтів на 22,6% та ідентичне збільшення відсотка санованих від первинних на 19,7%. Збільшилась кількість запломбованих зубів на 13,6%, у тому числі за допомогою сучасних композиційних матеріалів фотополімерного способу затвердіння (на 8,9%).

Особлива увага лікарями відділення приділяється гігієнічному стану порожнини рота пацієнтів, проведенню лікування гінгівіту та пародонтиту. Лікування захворювань пародонту за 2022 рік проведено 2248 пацієнтам, що на 33,4% менше, ніж у попередньому році; кюретаж здійснено 249 пацієнтам, що менше на 10,0% у порівнянні з 2021 р. В цілому, зменшення загальної кількості проведених пародонтологічних маніпуляцій пояснюється зверненням пацієнтів під час війни переважно за невідкладною допомогою та тим, що в більшості випадків за стоматологічними послугами звертались пацієнти молодого та середнього віку, які ще не мали вікових змін у тканинах пародонту.

Слід зауважити, що за 2022 рік збільшився показник видалених зубів на 32,0%. Таке значне зростання показника обумовлено санацією мобілізованих осіб перед відправленням у зону бойових дій. Видаленню підлягали зуби з апікальними формами періодонтиту з сумнівним прогнозом та ті, які потребували тривалого спостереження, що є неможливим в умовах війни.

Крім лікування одонтопатології, захворювань тканин пародонта в клініці проводять діагностику та лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота. Так, на диспансерному обліку з факультативними передраками знаходиться 10 пацієнтів: з приводу лейкоплакії – 6, червоного плоского лишая – 2, хейліту – 2.

Загальна потреба в рентгенологічному дослідженні залишається високою, цього потребують діагностика та лікування сучасними методиками. За минулий рік проведено 7037 рентгенологічних досліджень (зростання

відбулося на 12,7% порівняно з попереднім роком), кількість знімків в зміну склала 16,6.

Під час лікування пацієнтів у стоматологічному центрі застосовують фізіотерапевтичні методи лікування. Фізіотерапевтичний кабінет оснащений сучасною апаратурою, яка дозволяє отримувати широкий спектр процедур: світлолікування, електролікування, лазеротерапія тощо. Кількість фізіотерапевтичних методів лікування становила 7172 процедур, серед яких УВЧ терапія застосовувалась у 1592 випадків, УФО – у 1782, лазер – у 1498, вакуум-масаж – у 1200, фонофорез – у 1100.

Таким чином, підводячи підсумок показників роботи МКП “Медичний стоматологічний центр” м. Вінниці за 2022 рік можна зробити наступні **висновки**: 1. Встановлено підвищення обсягу надання терапевтичної та хірургічної стоматологічної допомоги пацієнтам у порівнянні з 2021 роком через збільшення загальної кількості звернень та первинних відвідувань; а також підвищення якісних показників роботи лікувальних відділень (кількості зубів пролікованих з приводу карієсу, пульпіту, періодонтиту, видалених зубів) завдяки закінченню карантинного періоду, роботи закладу у вихідні та святкові дні, наданню стоматологічної допомоги військовослужбовцям та внутрішньо переміщеним особам.

2. Структура захворюваності в 2022 р. порівняно з 2021 р. не змінилась, на що вказують показники питомої ваги неускладненого карієсу в загальній кількості пролікованих зубів (відповідно 51,6% і 52,8%) та однакове співвідношення вилікуваного неускладненого карієсу до ускладненого (1,3:1 і 1,4:1).

3. Збільшення кількості санованих пацієнтів свідчить про підвищення повноти та якості профілактичної допомоги населенню, яка є складовою частиною роботи лікаря-стоматолога.

Незважаючи на складні умови праці під час війни в країні, кількісні та якісні показники роботи МКП “Медичний стоматологічний центр” не знизились, навпаки мають тенденцію до підвищення, що вказує на всебічну

повноту та високий рівень надання спеціалізованої медичної допомоги лікарями-стоматологами клініки.

**РОЛЬ ЕЛЕКТРОННОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ПРИ НАДАННІ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ
ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ**

*Повшенюк А. В., Гаджула Н. Г., Шінкарук-Диковицька М. М.,
Пилипюк О. Ю., Ваховський В. В.*

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова,
Вінниця, Україна

Повномасштабне вторгнення російського агресора в Україну змінило життя всіх українців, розділивши його на «до» і «після». Введення воєнного стану сильно вплинуло на надання медичної допомоги населенню України. Стоматологічна галузь не стала виключенням, лікарі та пацієнти зустрілися з низкою проблем. Мільйони українців були змушені покинути свої домівки та шукати можливості продовжити лікування стоматологічної патології в інших регіонах України. Це сформувало серед внутрішньо переміщених осіб потребу в легкому доступі до своєї електронної медичної документації. Для якісного завершення стоматологічного лікування фахівцю потрібні попередні дані щодо історії хвороби, діагностичних досліджень та вже проведених медичних маніпуляцій. Враховуючи все це, державні інституції у сфері охорони здоров'я та ІТ-ініціативи активізували процеси створення сервісів надання медичної допомоги для українців.

Відповідно до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики, заклади охорони здоров'я та інші суб'єкти господарювання незалежно від форми власності, які провадять медичну практику, мають зареєструватися та працювати в національній електронній системі охорони здоров'я (постанова № 126 Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2022 р.). Таким чином, формуватиметься єдиний простір, де вся медична інформація українців буде захищеною та централізованою. Перехід